

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
baggerstortlocaties Zuid-Holland

6 april 1993

276-106

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
Baggerstorlocaties Zuid-Holland / [Commissie voor de Milieu-
effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de Milieu-
effectrapportage

ISBN 90-5237-490-2

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Zuid-Holland / baggerspecie ;
opslag.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
DWM/23556

uw brief
23 december 1992

ons kenmerk
U221-93/Sf/sb/276-105

onderwerp
Baggerstortlocaties
Zuid-Holland

doorkiesnr.
030 - 347 638

Utrecht,
6 april 1993

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het maken van een keuze van één of meer voorkeurlocaties (inclusief reservelocaties) voor het storten van onderhoudsbaggerspecie uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland.

Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan overeenkomstig artikel XXII, lid 4 van het Overgangsrecht Wet milieubeheer (Stb. 1992, 414) en artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne.

De Commissie acht het MER van goede kwaliteit en voldoende bruikbaar voor de keuze van één of meer voorkeurslocaties mits voor zo'n voorkeurslocatie op uitvoeringsniveau (aanleg, gebruik en nazorg) nog nauwkeurig wordt onderzocht hoe de emissies uit de baggerstort kunnen worden geminimaliseerd en hoe kan worden gegarandeerd dat ook op de lange termijn zo goed mogelijk gewaarborgd is, dat de emissies en het beïnvloedingsgebied minimaal zullen zijn.

Enkele onderwerpen (zie samenvattende beoordeling in advies, pag. 5) verdienen nog de aandacht bij de besluitvorming, zonder dat dit eerst tot aanvulling van het voorliggende MER hoeft te leiden.

Verder vraag ik in het bijzonder uw aandacht voor het volgende:

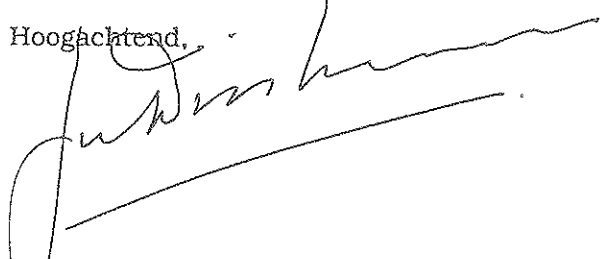
1. De Commissie heeft kennis genomen van de besluiten van bevoegd gezag in het kader van het Strategisch plan waterbodembodem en baggerspecie. Een dergelijk plan is formeel niet m.e.r.-plichtig, maar er worden wel keuzen in gedaan die een duidelijke doorwerking op de voorliggende activiteit hebben. Voor beleidsplannen kan m.e.r. een nuttige, structurerende en onderbouwende functie hebben. Het zou een goede zaak zijn als op vrijwillige basis dergelijke beleidsbepalende plannen en besluiten aan m.e.r. worden onderworpen. De Commissie heeft echter begrepen, dat de (interim-)resultaten van de landelijke m.e.r. berging baggerspecie ten grondslag hebben gelegen

aan het Strategisch plan. Het nog vast te stellen rijksbeleidsstandpunt verwijdering baggerspecie zal ongetwijfeld in de tweede fase (op uitvoeringsniveau) van deze m.e.r. worden verwerkt.

2. In het voorliggende MER wordt geen alternatief ontwikkeld waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast. Het kan niet worden uitgesloten dat, indien de voorkeursvolgorde van de in de tweede fase nader uit te werken locatie(s) meer door planologische, kosten- en bestuurlijke overwegingen dan door milieu-overwegingen wordt bepaald, de beoogde stapsgewijze aanpak tot een minder gunstige oplossing voor het milieu leidt. De geschiktheid van een locatie voor de berging van baggerspecie zal in het MER op uitvoeringsniveau nog moeten worden vastgesteld op grond van de gekwantificeerde haalbaarheid van milieu-criteria. De Commissie geeft dan ook in overweging tegelijkertijd enkele voorkeurlocaties in de richting van zowel een bergingsvariant boven grondwater als een bergingsvariant in een nieuwe diepe put nader uit te werken.

Met het uitbrengen van dit toetsingsadvies hoopt de Commissie een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit. Zij zal graag vernemen welke rol de bij deze milieu-effectrapportage gepresenteerde milieu-informatie, adviezen en opmerkingen daarbij hebben gespeeld.

Hoogachtend,

ir. J. van Dixhoorn
voorzitter werkgroep m.e.r.
Baggerstortlocaties Zuid-Holland

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Baggerstortlocaties Zuid-Holland

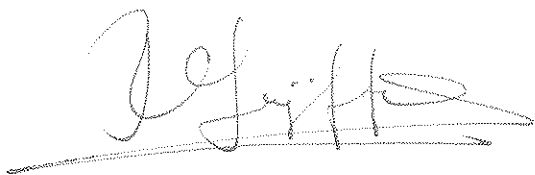
Advies op grond van artikel XXII, lid 4 van het Overgangsrecht Wet milieubeheer (Stb. 1992, 414) en artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne voor toetsing van het milieu-effectrapport over mogelijke locaties voor het storten van onderhoudsbaggerspecie uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

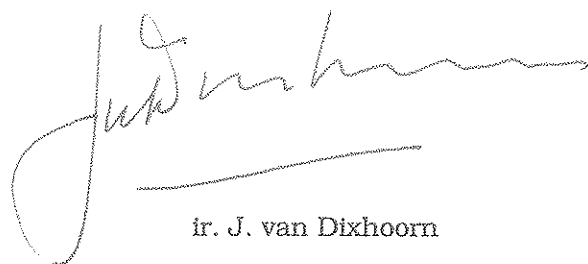
de werkgroep m.e.r. Baggerstortlocaties Zuid-Holland

de secretaris

de voorzitter

ir. R.I. Seijffers

ir. J. van Dixhoorn

Utrecht, 6 april 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN DE TOETSING	2
2.1 Beschouwing vooraf	2
2.2 Samenvattende beoordeling	5
2.2.1 Prognoses van aard en hoeveelheden baggerspecie	6
2.2.2 Voorgenomen activiteit en het meest milieuvriendelijke alternatief	6
2.2.3 Milieugevolgen van transport	8
2.2.4 Tijdelijke opslag van baggerspecie en zand	8
3. (NADERE) OPMERKINGEN	8

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 december 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking in de Staatscourant van 5 januari 1993.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
5. Brief van bevoegd gezag d.d. 26 februari 1993 aan de Commissie naar aanleiding van een verzoek om nadere informatie.

1. INLEIDING

Het provinciaal bestuur van Zuid-Holland is voornemens een selectie te maken uit mogelijke locaties voor het bergen van onderhoudsbaggerspecie uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland. Daartoe is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld en samen met de ontwerp-beleidsnota Selectie Stortlocaties Baggerspecie en Bouw- en Sloopafval e.a. (SSBB) van 11 januari tot en met 11 maart 1993 ter inzage gelegd. Na vaststelling van een of meer voorkeurslocaties (inclusief reservelocaties) zal voor de voorkeurslocatie een m.e.r. op uitvoeringsniveau plaatsvinden.

De regeling inzake milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) is van toepassing. De belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3 van dit advies. Bijlage 2 bevat de tekst van de openbare bekendmaking.

Per brief van 23 december 1992 (zie bijlage 1) hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER. Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie de inhoudelijke aandachtspunten wat betreft het milieu uit de via het bevoegd gezag ontvangen schriftelijke reacties mede in beschouwing genomen. Een lijst van deze reacties is opgenomen in bijlage 4.

2. HOOFDPUNTEN VAN DE TOETSING

2.1 Beschouwing vooraf

De voortliggende m.e.r. is in 1990 gestart vanuit het voornemen om op korte termijn te komen tot realisering van een of meer bergingslocaties voor onderhoudsbaggerspecie van de klassen 2, 3 en 4 afkomstig uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland. Er is toen gedacht aan een totale bergingscapaciteit voldoende voor tenminste vijf jaar baggeren: een interimoplossing. Inmiddels is de situatie veranderd.

In september 1989 is op rijksniveau een m.e.r. gestart over richtlijnen voor soort en inrichting van baggerspeciedepots waarbij tevens aandacht wordt besteed aan de gehele verwijderingsketen, van baggeren tot en met storten. Dit rijks-MER is in 1992 gereedgekomen en heeft te zamen met een ontwerp-beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie ter inzage gelegen. Voor medio 1993 wordt een aanvulling op het MER en een definitief beleidsstandpunt verwacht.

Een van de resultaten van het rijks-MER is, dat er niet zondermeer een voorkeur voor een bepaalde bergingsvariant (op het land, in of onder water) kan worden uitgesproken. Het hangt van de specifieke, locale vooral (geo)hydrologische omstandigheden af, zodat de vraag of op een bepaalde locatie een baggerstort milieuhygiënisch verantwoord is aan te leggen pas na gedetailleerd onderzoek kan worden beantwoord.

Er liep in 1990 een m.e.r. voor de Derde Merwedehaven bij Dordrecht waar - naast ander afval - 1.000.000 m³ ernstig verontreinigde baggerspecie (klasse 4) zal worden gestort. De vergunningen voor dit project zijn intussen verleend. De stort wordt aangelegd.

In september 1990 is een m.e.r. van start gegaan voor een grootschalig baggerspeciedepot in het Hollandsch Diep voor ernstig verontreinigde baggerspecie. Van dit project was al sprake bij de start van de voortliggende m.e.r. Over dit project is in 1992 een voorlichtingsbijeenkomst gehouden, mede in het kader van de ter visie legging van het (ontwerp-) Strategisch plan waterbodem en baggerspecie van de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant en Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland. Het MER voor dit grootschalige depot wordt naar verwachting medio 1993 ter inzage gelegd. Deze locatie is ook bestemd voor het storten van baggerspecie uit niet-rijkswateren.

Het Strategisch plan (niet m.e.r.-plichtig), mede gebaseerd op de resultaten van het rijks-MER, is inmiddels op 21 januari 1993 door Provinciale Staten van Zuid-Holland vastgesteld.

In dit plan wordt op grond van milieu-, ruimtelijke orderings- en kostenoverwegingen gekozen voor het realiseren van een nieuwe grootschalige berging en voor in of onder water bergen. Concreet is het beleid gericht op realisering van:

- Een centraal grootschalig depot in het Hollandsch Diep.
- In het noorden van Zuid-Holland een middelgrote stortlocatie (op grond van kosten en flexibiliteit).

Het voorliggende MER moet de voorkeur op milieugronden van deze middelgrote stortlocatie onderbouwen. Tevens is een ontwerp-beleidsnota Selectie Stortlocaties Baggerspecie en Bouw- en Sloopafval (SSBB) opgesteld, die tegelijk met het voorliggende MER ter visie is gelegd. In de nota SSBB wordt (conform het Strategisch Plan) wat betreft baggerspecie:

- a) Aansluiting gezocht bij het grootschalige depot in het Hollandsch Diep.
- b) Aanvullende stortcapaciteit (3 à 5 miljoen m³) in het noordelijke deel van de provincie gezocht, bij voorkeur in of onder water in een nieuw te graven put.
- c) Zowel in het noorden als in het zuiden van de provincie wordt een reservelandlocatie aangewezen voor het geval a) en b) niet of niet op tijd kunnen worden gerealiseerd.

In de nota SSBB wordt voor de noordelijke locatie de voorkeur uitgesproken voor de Oostulietpolder bij Leiden. Mocht uit nader onderzoek via een MER blijken dat dit gebied ongeschikt is, dan zal de polder Gnephoek in Alphen aan de Rijn via een MER nader worden onderzocht. Valt ook dit negatief uit dan komt vervolgens als derde mogelijkheid de Ommedijkse polder in Wassenaar volgens de ontwerp-nota SSBB in aanmerking. Voor het geval berging onder water niet mogelijk blijkt, wordt voorlopig een extra locatie in reserve gehouden voor baggerberging op land : de resthoek Boskoop/Alphen in Alphen aan de Rijn. Het noordelijk deel van de Sophiapolder in Hendrik-Ido-Ambacht is als reserve-opvang voor baggerspecie (op land) in het zuidelijk deel van de provincie voorzien indien de grootschalige berging in het Hollandsch Diep wordt vertraagd (bij voorbeeld vanwege de voortgang van het sanerings-onderzoek van de zogenaamde zuidrand van het noordelijk deltabekken) of niet doorgaat voor baggerstort uit niet-rijkswateren.

Het is de bedoeling (zie de startnotitie en de vastgestelde richtlijnen) bij de voorliggende m.e.r. het onderzoek in twee fasen te laten geschieden. Volgens de richtlijnen zouden in de eerste fase alle te onderzoeken (voorgeselecteerde) locaties met bijpassende bergingsvarianten globaal op hun milieu-effecten worden beoordeeld teneinde een beperkter aantal te kunnen selecteren, eventueel bekrachtigd door tussentijdse bestuurlijke besluitvorming. In de tweede fase zouden de geselecteerde locaties/alternatieven (locatie + bergingsvarianten) ge-

gedetailleerd worden onderzocht ten behoeve van eventuele vergunningverlening. Met deze fasering werd tevens beoogd in de tweede fase de resultaten van het rijks-MER te kunnen verwerken.

De oorspronkelijke opzet is inmiddels in die zin gewijzigd, dat het nu niet meer om een korte termijn (interim)oplossing gaat. Er vindt nu ook een formeel tussenbesluit plaats na inspraak in de vorm van vaststelling door Provinciale Staten van de Nota SSBB. In de nieuwe opzet wordt slechts voor één locatie een MER op uitvoeringsniveau (ten behoeve van vergunningen) gemaakt: de voorkeurslocatie. Slechts als met deze MER op uitvoeringsniveau blijkt, dat deze locatie na nader onderzoek toch ongeschikt is, zal voor een tweede locatie een MER op uitvoeringsniveau worden gestart.

De Commissie heeft, mede gelet op de inhoud van de brief van bevoegd gezag van 26 februari 1993 (zie bijlage 5), geconcludeerd dat de gewijzigde procedurele opzet geen belemmering betekent voor haar beoordeling van het voorliggende locatiekeuze-MER op basis van de destijds vastgestelde richtlijnen. Wel acht ze een MER op uitvoeringsniveau, zoals wordt voorgesteld, essentieel.

In de nota SSBB wordt de voorkeur van de initiatiefnemer, de voorgenomen activiteit, aangegeven. Deze voorgenomen activiteit wordt niet in het MER beschreven. Derhalve heeft de Commissie de nota SSBB ook in de beschouwing betrokken voor zover deze de selectie van stortlocaties voor baggerspecie betreft.

2.2 Samenvattende beoordeling

Het MER en de bijbehorende bijlagen bevatten tezamen veel nuttige informatie en zijn goed leesbaar geschreven. Ook de samenvatting is, op een enkele kanttekening na, van gedegen kwaliteit.

Aangezien de herkomst van het te storten slib, noch de kwaliteit voldoende duidelijk is, kunnen de gevolgen voor het milieu slechts globaal worden overzien. De documenten geven op dit globale niveau tezamen echter wel een voldoende duidelijk inzicht in de mogelijke gevolgen voor het milieu van het storten van baggerspecie op de beschouwde locaties en van mogelijke methoden van berging (op het land, in nieuwe diepe (zandwin)putten, in bestaande diepe putten) om een locatiekeuze te kunnen maken, dit onder het voorbehoud van de resultaten van nader onderzoek in een MER op uitvoeringsniveau.

De uitwerking van de behandelde onderwerpen en aspecten in het MER heeft grotendeels (zie echter hieronder) volgens de vastgestelde richtlijnen plaatsgevonden.

Er is niet geconstateerd, dat het MER in technische zin onjuistheden zou bevatten, die moeten worden bijgesteld.

De Commissie acht het MER van goede kwaliteit en voldoende bruikbaar voor de keuze van een of meer voorkeurslocaties mits voor zo'n voorkeurslocatie op uitvoeringsniveau (aanleg, gebruik en nazorg) nog nauwkeurig wordt onderzocht hoe de emissies uit de baggerstort kunnen worden geminimaliseerd en hoe kan worden gegarandeerd dat ook op de lange termijn zo goed mogelijk gewaarborgd is, dat de emissies en het beïnvloedingsgebied minimaal zullen zijn.

Enkele onderwerpen verdienen nog de aandacht bij de besluitvorming, zonder dat dit eerst tot aanvulling van het voorliggende MER hoeft te leiden. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Prognoses van aard en hoeveelheden baggerspecie (zie 2.2.1).
- Voorgenomen activiteit en het meest milieu-vriendelijk alternatief (zie 2.2.2).
- Milieugevolgen van transport (zie 2.2.3).
- Tijdelijke opslag van baggerspecie en zand (zie 2.2.4).

Deze onderwerpen verdienen ook nog nadere aandacht in de m.e.r. op uitvoeringsniveau.

2.2.1 Prognoses van aard en hoeveelheden baggerspecie

De schattingen van de te bergen hoeveelheden baggerspecie vertonen een flinke spreiding. Niet duidelijk is hoe deze schattingen tot stand zijn gekomen en of daarbij rekening is gehouden met laagdikte per specieklaas en het verschil in hopper m³ en in situ m³. De vermelde aannamen over de zandfractie komen weinig onderbouwd over. Dit kan aanleiding geven tot grote onnauwkeurigheden in de hoeveelheden te bergen specie per klasse, hetgeen met name in de tweede fase van deze m.e.r. van belang kan zijn.

Aanvankelijk wordt in het MER een onderscheid gemaakt tussen de verschillende klassen specie. Bij de uitwerking van de bergings-locaties wordt verder geen onderscheid meer gemaakt tussen de verschillende eisen voor de verschillende klassen. Een motivering ontbreekt.

Ook zou bij afzonderlijke baggerwerken moeten worden beoordeeld of baggeren en storten de voorkeur verdient boven laten liggen danwel ter plaatse op de kant zetten, zoals bijvoorbeeld bij kleinere (polder)-sloten in gebieden die niet verdacht worden van verontreiniging.

2.2.2 Voorgenomen activiteit en het meest milieuvriendelijke alternatief

In het voorliggende locatiekeuze-MER is geen voorgenomen activiteit, de voorkeur van de initiatiefnemer, opgenomen. Deze moet uit de ontwerp-nota SSBB worden afgeleid.

In het MER wordt wel na een globale vergelijking geconcludeerd, dat een monodeponie voor baggerspecie op alle (twaalf) beschouwde locaties als technisch realiseerbaar en milieuhygiënisch aanvaardbaar is te beschouwen voor het bijpassende type bergingsvariant.

Locatiespecifieke uitvoeringswijzen zullen in een tweede fase van deze m.e.r. voor de voorkeurslocatie nader worden uitgewerkt, toegesneden op de specifieke locale omstandigheden. Door deze opzet komt de ontwikkeling van een zogenoemd meest milieuvriendelijk alternatief, waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast, mogelijk niet geheel tot zijn recht. Het kan niet worden uitgesloten, dat indien de voorkeursvolgorde meer door planologische, kosten- en bestuurlijke overwegingen dan door milieu-overwegingen wordt bepaald de nu beoogde stapsgewijze aanpak tot een suboptimale oplossing ten gunste van het milieu leidt.

De drie bergingsvarianten worden strikt gescheiden in de multi-criteria-evaluatie. Daarbij worden geen weegfactoren gehanteerd. Het is onduidelijk waarom (ondanks onnauwkeurigheden en subjectieve keuzen van weegfactoren) niet tenminste per milieu-aspect een rangorde voor de beschouwde 12 locaties zou kunnen worden gegeven met een aangeven van de hardheid van de (onderlinge) scores. Daarbij zou bijvoorbeeld voor geur bij stort onder water het n.v.t. (zie samenvatting pag. 76,

tabel 6) moeten worden vervangen door de rangorde 1. Bij een multicriteria-evaluatie moet altijd worden bedacht, dat deze slechts kan leiden tot een rangvolgorde, in dit geval naar milieuvriendelijkheid.

De voorkeur wordt uitgesproken voor een standaard-deponie met stort in een nieuwe diepe (zandwin) put. Daarbij zal nog aangetoond moeten worden, dat aan te stellen eisen voor de resterende flux en voor de (rest)emissies kan worden voldaan. In de tweede fase van deze m.e.r. verdient de monitoring nadere uitwerking. Het gaat om de controle van het voldoen van de te treffen maatregelen en voor het geval deze blijken te falen met welke maatregelen dit kan worden hersteld.

Een onzekerheid ligt in de technische haalbaarheid van een eventueel aan te brengen onderafdichting. In het MER (pag. 108) wordt opgemerkt, dat er geen ervaring bestaat met het aanbrengen van een dikke kleilaag met een hoog organisch stofgehalte in een diepe put (ook kosten zijn onzeker). Een ander aandachtspunt is de controle op het advection (en diffusief) transport bij een geheel of gedeeltelijk onder grondwater gelegen stort.

In ieder geval zal bij een onderwaterstort nog kwantificering van de gewenste dikte en organisch stofgehalte van deze onderlaag moeten plaatsvinden, voor zover de lokale (geohydrologische) omstandigheden daarom vragen. Ook de dikte van de schone afdeklaag (MER, pag. 87¹) verdient een nadere onderbouwing, dit mede in verband met de uiteindelijke storthoogte onder waterniveau en de invloed van opwoelen.

Tussen de resultaten van het MER en de nota SSBB lijkt een aantal tegenstrijdigheden te bestaan. In het MER blijkt bijvoorbeeld de Sophiapolder relatief ongunstig te scoren (zie ook hoofdstuk 3 van dit advies) terwijl in het SSBB de Sophiapolder als reservelocatie op het land wordt gekozen. De meest geschikte landlocaties volgens het MER: Geervliet-Oost en Rijnpoorthaven komen in het SSBB niet in aanmerking voor (mede-)berging van baggerspecie, terwijl in het MER laag scorende landlocaties als de Sophiapolder en de Resthoek Boskoop/Alphen volgens de SSBB de relatieve voorkeur genieten.

Tenminste zou beter moeten worden gemotiveerd waarom in de SSBB voor de landlocaties is afgeweken van de (relatieve) voorkeursvolgorde op grond van het (globale) MER. Ook is het onduidelijk waarom bepaalde criteria van de ruimtelijke afweging, zoals doelmatige volgbestemming (planologisch perspectief²) en capaciteit van de stort niet een duidelijke plaats in de onderlinge vergelijking in het MER hebben gekregen.

Aan het onderdeel transport van het meest milieuvriendelijke alternatief, het transport van baggerspecie binnen de provincie naar het

---

1 Zie bijlage 4, reactienr. 88, 100, 105.

2 Zie bijlage 4, reactienr. 8.

overslagpunt van een stortlocatie, wordt in het MER geen aandacht besteed (zie 2.2.3).

2.2.3 Milieugevolgen van transport

Door de opzet van het voorliggende MER als deeltuitwerking van het Strategisch plan waterbodembodem en baggerspecie wordt in dit MER niet of nauwelijks aandacht besteed aan de ligging van eventuele zwaartepunten in de herkomst van de (diverse klassen) baggerspecie en aan de milieugevolgen van transporteren van de onderhoudsbaggerspecie.

De ligging van deze zwaartepunten verdienen alsnog een visualisering (op kaart) en de milieugevolgen van het transport³ verdienen nog nadere uitwerking (bijvoorbeeld in het MER op uitvoeringsniveau).

2.2.4 Tijdelijke opslag van baggerspecie en zand

Er wordt weinig aandacht besteed aan de milieugevolgen van tijdelijke opslag van baggerspecie en van gewonnen zand. Aandachtspunten zijn ondermeer: welke klassen baggerspecie worden tijdelijk opgeslagen onder welke omstandigheden; mogelijke milieugevolgen van winning, transport, overslag en opslag van het zand. Het is tevens de vraag of de milieugevolgen van het gebruik van een "bufferput" voor gewonnen zand niet meer aandacht in de onderlinge beoordeling van bergingsvarianten had moeten krijgen⁴.

3. (NADERE) OPMERKINGEN

Er zijn verder de volgende opmerkingen. Deels gaat het om nadere aandachtspunten voor de tweede fase van deze m.e.r. Het betreft:

- In de samenvatting van het MER had een paragraaf over leemten in kennis niet mogen ontbreken (samenvatting van hoofdstuk 11).
- Bij de vergelijking van baggertechnieken ontbreekt (gedeeltelijk) de gevoeligheid voor "grof vuil" (MER pag. 14).
- De tabellen op pag. 114 en pag. 125 van het MER vertonen onderlinge strijdigheid. Bij mensgerichte effecten worden 3 maal een + in de eerste tabel een 0 in de tweede tabel (bij deponievorm B1 en B2). Bij natuurgerichte effecten worden 2 maal een + en een - in de eerste tabel een + in de tweede tabel (bij deponievorm C).
- Ecosystemen worden nog beperkt beschreven. Alleen enkele plantesoorten en vogelsoorten worden genoemd. Aan de aanwezigheid van kwetsbare ecosystemen die ecohydrologisch in verbinding staan met de

---

3 Zie bijlage 4, reactie nr. 20.

4 Zie bijlage 4, reactie nr. 51, 61, 68.

stortlocaties wordt weinig aandacht besteed. Invloed op betreffende ecosystemen verdienen nadere uitwerking.

- Er is nog weinig aandacht besteed aan:
  - . eventuele voorontwatering;
  - . de milieugevolgen van overslag;
  - . de gevolgen van veranderingen in de (oppervlakte)waterhuishouding;
  - . de invloeden op grondwatersystemen;
  - . doorwerking op hydro-ecologische potenties.
- Het valt op, dat in de Haagse/Zoetermeer/Delftse regio geen mogelijke locatie aanwezig is. Vanwege de geplande verstedelijking en projecten van de Randstadgroenstructuur in deze regio zou een baggerspecieberging wellicht goed met zo'n Randstadgroenstructuurproject te combineren zijn. Het principe "werk met werk" maken ware aan te bevelen.

Aanvullende aandachtspunten uit de inspraak, die de Commissie van belang acht, zijn:

Bij de locatie Oostvlietpolder:

- Voortzetting van de groenstructuur van de Vlietlanden⁵].
- De hinder door transport en overslag⁶].
- Cumulatieve (geur)hinder samen met de rioolwaterzuiverings-installatie en de geplande scheidings- en vergistings-installatie⁷].
- Kruising van gastransportleiding(en) door ontsluitingsweg⁸].
- Boerderij onder monumentenzorg⁹].

Bij de locatie Ommedijkse polder:

- Het vastgestelde tracé van de tweede rivierwatertransportleiding vanuit Bergambacht naar Wassenaar¹⁰] (bijbehorend grondmechanische en geohydrologische aspecten).
- De nabijheid van een waterwingebied¹¹].
- Aanwezigheid van vliegveld.

Bij de locatie Gnephoek/Alphen:

- Waarden veenweidegebied (sloot- en oevervegetaties en weidevogels)¹²].
- Hinder in aangrenzende woonwijken en recreatie-objecten (Avifauna

---

5 Zie bijlage 4, reactie nr. 90.

6 Zie bijlage 4, reactienr. 6, 19.

7 Zie bijlage 4, reactienr. 6, 19.

8 Zie bijlage 4, reactie nr.21.

9 Zie bijlage 4, reactie nr. 78.

10 Zie bijlage 4, reactienr. 9, 45, 61, 100, 106.

11 Zie bijlage 4, reactienr. 5.

12 Zie bijlage 4, reactie nr. 92, 96.

e.d.)¹³].

- Aangrenzend waterwingebied¹⁴].

Bij de locatie Sophiapolder:

- Natuurwaarden (kalkrijk, relatief voedselarm hooiland, weidevogels en ganzen); "stepping stone" in de ecologische verbindingzone tussen de Alblasserwaard en de Hoekse Waard¹⁵] (zie MER pag. 118).
- Momenteel een nog relatief ongestoorde buitenpolder¹⁶].
- Waterwingebieden in de omgeving¹⁷].
- Eventuele aanleg van een spoortunnel voor de Betuweroute, die afhankelijk van de uitvoering de bodemstructuur zal verstoren.
- Overstromingsrisico; momenteel eens in de tien jaar (voor een baggerdepot zal een ringdijk moeten worden aangelegd)¹⁸].
- De ontwikkeling van een samenhangende visie op de herinrichting van de oevers van de betrokken Drechtoevergemeenten¹⁹].

---

13 Zie bijlage 4, reactie nr. 35, 51.

14 Zie bijlage 4, reactie nr. 51.

15 Zie bijlage 4, reactie nr. 22, 27, 36, 42, 110.

16 Zie bijlage 4, reactie nr. 26.

17 Zie bijlage 4, reactie nr. 22, 26.

18 Zie bijlage 4, reactie nr. 22.

19 Zie bijlage 4, reactienr. 15, 22 en 52.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
Baggerstortlocaties Zuid-Holland

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 december 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Dienst Water en Milieu

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen :	29 DEC. 1992
Nummer :	369-92
Gossier :	296-70 1/2 m 75
Kopie naar :	Sf. Sc. pres. b. b1

Dienst : Dienst Water en Milieu Ons kenmerk: DWM/23556
Afdeling : Algemeen Beleid en Coördinatie
Contactpersoon: J. Verwoerd
Doorkiesnr. : 070 - 3117455
Onderwerp : MER Baggerstortlokaties Zuid Holland en ontwerp Selectienota Stortplaatsen Baggerspecie en bouw en sloopafval.

's-Gravenhage, 23 DEC. 1992

Ter voldoening aan de desbetreffende bepalingen van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene (WABM) doen wij u hierbij toekomen 1 exemplaar van het MER Baggerstortlokaties Zuid-Holland en van de ontwerp Selectienota Stortplaatsen Baggerspecie en Bouw en sloopafval (SSBB). Het MER en de ontwerp SSBB zijn bij ons op 3 november 1992 ingediend.

Gelet op artikel 41r van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene (WABM) delen wij u mee dat het aan ons toegezonden MER aanvaardbaar is bevonden.

Het MER en de ontwerp SSBB zullen van 11 januari 1993 tot en met 11 maart 1993 ter inzage worden gelegd. Voor de overige gegevens dienaangaande verwijzen wij u naar bijgevoegde bekendmaking die in de Nederlandsche Staatscourant en huis aan huisbladen is verschenen. Gelet op de in de bijgevoegde bekendmaking vermelde termijn zien wij uw advies gaarne voor 11 april 1993 tegemoet.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
Voor dezen,

H. J. Beltman

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 2 d.d. 5 januari 1993

Provincie Zuid-Holland

INSPRAAK ONTWERP

Selectienota Stortplaatsen Baggerspecie en Bouw- en Sloopafval (SSBB) en milieu-effectrapport Potentiële locaties voor het berging van onderhoudsbaggerspecie uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland (MER Baggerstortlocaties Zuid-Holland).

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland maken ingevolge artikel 41 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bekend, dat met ingang van 11 januari 1993 tot en met 11 maart 1993 voor een ieder ter inzage liggen het MER Baggerstortlocaties Zuid-Holland en de ontwerp-SSBB.

Toelichting:

1. In het MER Baggerstortlocaties Zuid-Holland zijn de milieu-effecten van de diverse bergingsvarianten en mogelijke locaties voor berging van onderhoudsbaggerspecie uit niet-rijkswateren op hoofdlijnen beschreven en onderling vergeleken.
2. In de ontwerp-SSBB is een selectie gemaakt van locaties voor het berging van onderhoudsbaggerspecie uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland en locaties voor het berging van bouw- en sloopafval en bedrijfsafval. De mogelijke locaties zijn gelegen in de gemeenten die hier onder A worden genoemd.

Inzage.

De stukken liggen op de volgende plaatsen ter inzage:

- A. In de gemeenten Alphen aan den Rijn, Barendrecht, Bergschenhoek, Bernisse, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Jacobswoude, Leiden, Ridderkerk, Rotterdam (incl. deelgemeente Hoek van Holland), Spijkenisse, Valkenburg, Warmond, Wassenaar en Zoetermeer.
- B. In kamer A540 van het Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage.

Schriftelijke reacties.

Gedurende de termijn van terinzagelegging kan een ieder schriftelijk opmerkingen maken over het MER Baggerstortlocaties Zuid-Holland. Tevens kan een ieder schriftelijke bezwaren en/of opmerkingen over de ontwerp-SSBB maken gedurende deze termijn. Deze bezwaren en opmerkingen dienen te worden gericht aan Provinciale Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage.

Verzocht wordt bij de reactie aan te geven of de opmerkingen en/of bezwaren het MER Baggerstortlocaties of de ontwerp-SSBB betreffen.

Uw reactie wordt vertrouwelijk behandeld als u daar in een afzonderlijke brief om verzoekt.

Mondelinge reacties/openbare zittingen.

Een ieder kan ook mondelinge opmerkingen en/of bezwaren inbrengen tegen het MER Baggerstortlocaties en/of de ontwerp-SSBB.

Daartoe worden twee openbare zittingen gehouden.

De eerste zitting vindt plaats op dinsdag 9 februari 1993 om 20.00 uur in party- en congrescentrum Engels, Stationsplein 45, ingang A, van het Groothandelsgebouw te Rotterdam.

De tweede zitting vindt plaats op dinsdag 16 februari 1993 om 20.00 uur in de Stadsgehoorzaal, Breestraat 60 te Leiden.

De openbare zittingen worden geleid door de gedeputeerde voor milieu, de heer J. van der Vlist, of door de gedeputeerde voor ruimtelijke ordening, mevrouw L. Stolker.

Informatietelefoon.

Tijdens de inspraakperiode kunt u de informatietelefoon bellen: (070) 3116577. Dit nummer is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur. U kunt hier vragen stellen over procedures, vergaderdata, de inhoud van de stukken enzovoort.

Indien u een of meer van de ter inzage gelegde stukken wilt bestellen (dit tegen betaling), kunt u zich wenden tot de Provinciale Uitgeverij, tel.nr.: (070) 3116082.

DWM/338

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat en Zuid-Hollandse waterkwaliteitsbeheerders.

Besluit: Na eerste fase: keuze voorkeurslocatie en reservelocaties. Na tweede fase: vergunningen voor het realiseren van een stortlocatie. Afhankelijk van de voorgenomen locatie zullen vergunningen worden aangevraagd op grond van de Wet Milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2.

Activiteit: Het voornemen is te komen tot realisering van één of meer bergingslocaties voor onderhoudsbaggerspecie van de klassen 2, 3 en 4, afkomstig uit niet-rijkswateren in Zuid-Holland. Het onderzoek ten behoeve van het MER wordt verdeeld in twee fasen. In de eerste fase zijn alle te onderzoeken locaties (en bergingsvarianten) globaal op hun milieuhygiënische effecten beoordeeld, waarna een voorkeurslocatie en reservelocaties worden geselecteerd. In de tweede fase zal de voorkeurslocatie in een uitvoerings-MER nader worden uitgewerkt ten behoeve van de eventuele vergunningverleningen.

Stand van zaken: De start van de m.e.r. is op 22 februari 1990 bekendgemaakt. De Commissie heeft haar advies voor richtlijnen uitgebracht op 9 mei 1990. De richtlijnen zijn vastgesteld in september 1990. Het MER eerste fase is van 11 januari tot en met 11 maart 1993 ter inzage gelegd. Hoorzittingen vonden op 9 en 16 februari 1993 plaats in respectievelijk Rotterdam en Leiden.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. W. Bleuten
ir. J. van Dixhoorn (voorzitter)
ir. J.C.H. Drost
ir. J.H.C. Mülschlegel
ir. M. Veltman-Geense (adviseur in toetsingsfase)
ir. L.J.T. de Vreede

Secretaris van de werkgroep: ir. R.I. Seijffers.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930203	Waterschap De Gouwelanden	Alphen a/d Rijn	930503
2.	930219	Provinciale raad voor de ruimtelijke ordening Zuid-Holland	Den Haag	930503
3.	930226	Kring Boskoop, Nederlandse Bond van Boomkwekers	Boskoop	930503
4.	930302	L.J. Moerings	Boskoop	930503
5.	930224	Kapteijn, Onroerende Zaken	Alkmaar	930503
6.	930302	A.M.M. van Steijn	Leiden	930503
7.	930301	Gemeente Bergschenhoek	Bergschenhoek	930503
8.	932402	Provinciale Planologische Commissie	Den Haag	931803
9.	932402	Provinciale Commissie Waterhuishouding	Den Haag	931803
10.	930311	Gemeente Zoeterwoude	Zoeterwoude	932203
11.	930113	Gemeente Hardinxveld-Giessendam	Hardinxveld-Giessendam	932203
12.	930121	Gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle	Zevenhuizen	932203
13.	930203	Gemeente Papendrecht	Papendrecht	932203
14.	930210	Gemeente Cromstrijen	Numansdorp	932203
15.	930304	Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	Hendrik Ido Ambacht	932203
16.	930304	Gemeente Rotterdam	Rotterdam	932203
17.	930308	Gemeente Bleiswijk	Bleiswijk	932203
18.	930304	Samenwerkingsorgaan Westland	Naaldwijk	932203
19.	930308	Gemeente Voorschoten	Voorschoten	932203
20.	930208	Provinciale Raad Milieubeheer Zuid-Holland	Den Haag	932203

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
21.	930119	Gasunie	Rijswijk	932203
22.	930128 + 930223	Stichting Zwijndrechtse Waard Leefbaar	Zwijndrecht	932203
23.	930209	DSM Transport Maatschappij	Beek	932203
24.	930304	Leidse Bond van amateur-tuinders	Leiden	932203
25.	930306	Bewonersorganisatie "Rotte"	Bergschenhoek	932203
26.	930308	Werkgroep tot behoud van Waal en Ambacht	Hendrik Ido Ambacht	932203
27.	930308	Natuur- en Vogelwacht "De Aiblas- serwaard"	Alblasserdam	932203
28.	930226	Milieuraad Zoetermeer	Zoetermeer	932203
29.	930308	Platform Groen	Zoetermeer	932203
30.	930306	WLTO en CBTB, afdeling Maasdijk	Maasdijk	932203
31.	930315	Windsurfvereniging "Zegerplas"	Alphen a/d Rijn	932203
32.	930310	Reconstructiecommissie Midden- Delfland	Delft	932203
33.	930315	Afval Overleg Orgaan	Utrecht	932203
34.	930309	Boomkwekerij A.J. Vurens	Boskoop	932203
35.	930309	J.L.A. Schrap	Alphen a/d Rijn	932203
36.	930311	Zuidhollands Landschap	Rotterdam	932203
37.	930310	Werkgroep "Behoud Landschap Leidschendam/Nootdorp"	Leidschendam	932203
38.	930315	Gemeente Valkenburg	Valkenburg	932203
39.	930310	Gemeente Waddinxveen	Waddinxveen	932203
40.	930311	Gemeente Zoeterwoude (zie ook inspraakreactie 10)	Zoeterwoude	932203
41.	930309	L.A. van Eijk	Boskoop	932203
42.	930311	Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse waard	Dordrecht	932203
43.	930311	J.G. Kraan	Alphen a/d Rijn	932203
44.	930303	J.E.D. Harling	Alphen a/d Rijn	932203

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
45.	930304	Th.C en G.C.M. Knijnenburg	Wassenaar	932203
46.	930128	J. Harting Jr.	Alphen a/d Rijn	932203
47.	930309	Groenteveiling Westland	Monster	932203
48.	930103	P.C.J.M. de Korte	Boskoop	932203
49.	930309	Hollandse Landbouw Organisaties Westland	Haarlem	932203
50.	930310	J.A. Spronk	Zoetermeer	932203
51.	930310	Gemeente Alphen a/d Rijn	Alphen a/d Rijn	932203
52.	930308	Gemeente Zwijndrecht	Zwijndrecht	932203
53.	930309	Gebr. A. en W.M. Gille	Bergschenhoek	932203
54.	930308	Mr. N.W.A. Brink en Mr. drs. Th.F. Roest, gemachtigden	Noordwijk	932203
55.	930308	A.C.J. Knijnenburg	Huine	932203
56.	930129	T. Oudshoorn	Alphen a/d Rijn	932203
57.	930306	Th. J. Blom	Boskoop	932203
58.	930309	Bedrijfsmilieudienst Rijn Gouwe	Gouda	932203
59.	930303	R.A. Goudkuil	Alphen a/d Rijn	932203
60.	930305	P.W. Duits	Boskoop	932203
61.	930308	H. Nell	Wassenaar	932203
62.	930307	T. van Haastert	Boskoop	932203
63.	930703	J.W.F. Evers	Alphen a/d Rijn	932203
64.	930308	J. van der Wilt	Boskoop	932203
65.	921015	F. Troost	Rotterdam	932203
66.	930306	H. Janssen	Alphen a/d Rijn	932203
67.	930310	B.L.M. van Zee (3 x gelijkluident- de inspraak)	Zoetermeer	932203
68.	930309	Westelijke Land- en Tuinbouw Orga- nisatie, Sociaal Economische Voor- lichtingsdienst	Haarlem	932203
69.	930308	Sierteeltbedrijf Van Egmond	Alphen a/d Rijn	932203

